

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

Jaargang 7, nr.1,
maart 2019

In dit nummer:

Pagina

Een winter van vallen en opstaan!

<i>Een winter van vallen en opstaan!</i>	1-2
<i>Optische Illusies</i>	2
<i>Goed voorbereid naar de Stekkenmarkt</i>	3-4
<i>Nieuwjaarsbijeenkomst Bellekes op 5 januari 2019</i>	5-6
<i>Limburg, Nederland en de rest van de wereld, 90 jaar geleden.</i>	7-11
<i>Overwintert de kolibrievlinder in ons land?</i>	12
<i>Stekkenmarkt 2019</i>	12
<i>Op zoek naar nieuwe paarse triphylla's</i>	13-16
<i>Agenda jaarvergadering 2019</i>	16
<i>Babs Bellefleur</i>	17-18

Belangrijk om te onthouden:

- **Jaarvergadering Fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke op zaterdag 23 maart 2019, 14.00–17.00 uur. Trefcentrum Kerensheide, Schineksstraat 11, 6171 AM Stein.**
- **Stekkenmarkt op zaterdag 4 mei 2019 bij IVN Stein. Verkoop 09.30 -11.30 uur.**

Foto kop voorpagina: Servi Janssen

Beste Bellenvrienden,

Een paar dagen na de gezellige Nieuwjaarsbijeenkomst begonnen wij de koffers in gereedheid te brengen om weer af te reizen naar Lanzarote, het eiland waar wij al zeventien jaren de winter hebben gekort in een heerlijk klimaat.

De planten lieten we weer achter in het winterverblijf en daarbij in goede handen bij onze buurman Freddy.

We troffen weer talloze vakantievrienden aan, de meesten pensionado's, die ieder jaar weer terugkomen. Het is voor ons geen luierverblijf, maar actief door de dagelijkse wandelingen van ca 20 km. De conditie is mede daardoor optimaal en we genieten ieder jaar weer van het bijzondere landschap. Erik en Patricia zijn dit jaar op dezelfde dag gearriveerd maar hebben grotendeels hun eigen programma.

23 Januari gingen we echter samen op pad en toerden weer naar bekende plekken van dit lava-eiland.

Lekker lunchen waarbij een heerlijke visschotel op het menu stond en daarna een wandeling naar het meertje van El Golfo was ieder jaar een belangrijk item.

Ik liep nog even met Patricia een nieuw paadje af, zij nog tegen haar dat het toch maar veilig lopen was op onze wandelschoenen, toen het gebeurde! Mijn rechterschoen gleed weg, ik viel op mijn rug, schoof nog een eind omlaag, mijn voet bleef ergens vasthangen, het onderbeen zij "knak" en daar lag een hulpeloze voorzitter!!!

Alleen opstaan lukte niet, ook niet nadat ik mijn voet, die onder een andere hoek op mijn been stond, had rechtgeduwd.

Met behulp van een Spaans paar uit Barcelona hebben ze mij in de auto kunnen zetten.

Uiteindelijk zijn het vijf ziekenhuisdagen in een

Voorzitter Frans gaat er dit jaar met gestrekt been in!

particulier ziekenhuis geworden, conclusie enkel gebroken, met een herstelperiode van drie tot zes maanden!

Terwijl ik in het ziekenhuisbed lag pleegde ik wat telefoontjes met familie en bekenden. Toen ik de burens belde kreeg ik te horen dat Freddy op dezelfde dag 's morgensvroeg bij het uitstappen van zijn auto ook was gevallen en een zware kneuzing met verrekten enkelbanden had. Hij is manmoedig mijn planten blijven verzorgen en loopt nu zelfs nog op krukken omdat men vijf weken na de val

ontdekte dat er toch een breukje in de enkel zit.

Het verblijf in het Spaanse ziekenhuis is een verhaal apart dus dat laat ik maar even voor wat het is. We zijn toch nog drie weken langer in ons hotel gebleven omdat ik vond dat het bij zomers temperaturen beter was voor het herstel dan de omstandigheden in een huis met drie trappen en wisselende weersomstandigheden.

Met een gehuurde scootmobiel kon ik mij goed verplaatsen over de boulevard en Ans kon zo toch nog een tiental kilometers per dag lopen.

De terugreis had nogal wat voeten in de aarde. De Duitse vliegmaatschappij nam mij niet mee om dat ze geen reservestoelen hadden. SOS-internationaal regelde voor ons een vlucht met Transavia naar Schiphol en we werden opgehaald met ambulance en naar huis gebracht met een luxe Taxibus.

Zo kwam er een einde aan een turbulente overwintering en kon ik mij voorbereiden op de komende herstelperiode.

Freddy heeft de planten weer prima verzorgd en moet samen met zijn buurman nog een aantal weken strompelend door het leven gaan.

Donderdag 7 maart hebben we onze eerste bestuursbijeenkomst gehouden, dit keer in Schin op Geul. We hebben de stukken voor de jaarvergadering doorgenomen en natuurlijk de activiteiten voor 2019 besproken.

Hopelijk zijn jullie allemaal zonder grote mankementen de winter doorgeraakt en ontmoeten wij elkaar tijdens de jaarvergadering in het Trefcentrum in Stein.

Namens het bestuur,

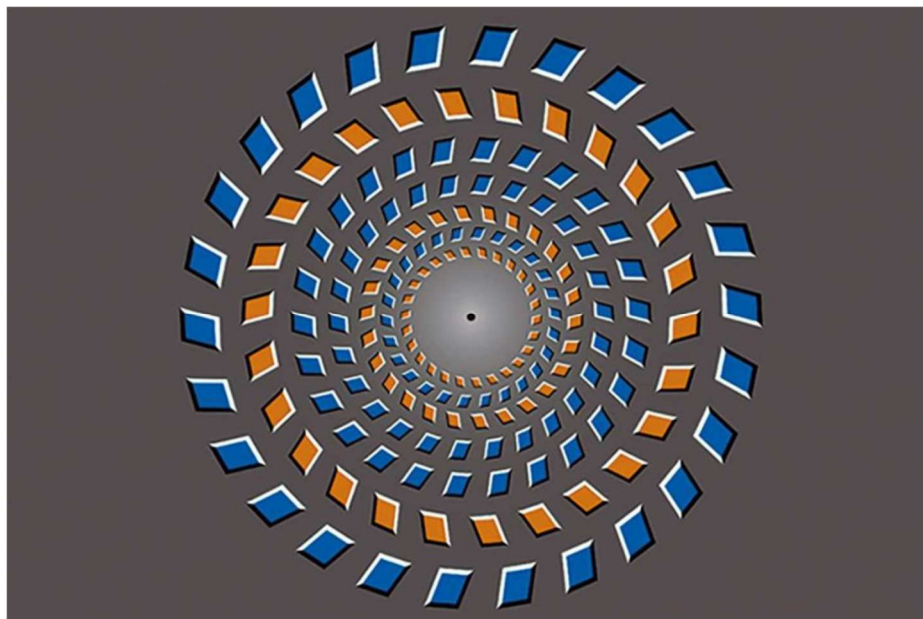
Frans Boers,
voorzitter.

Optische Illusies

In het vorige Belleke stond hier een schilderij (zie hieronder) van Rob Gonsalves (1959 - 2017). Zijn illusies kunnen we plaatsen onder het 'Magisch Realisme'

Dit keer iets totaal anders. Als u de blik gericht houdt op de zwarte stip in het midden en het hoofd in de richting van deze ringen beweegt, lijken de gele cirkels met de klok mee te draaien, de blauwe net andersom. Trek je het hoofd terug en de beweging draait om. Voor deze zogenoemde Pinna-Brelstaff-illusie is onlangs een verklaring gevonden: het is een vertraging in de communicatie tussen de verschillende hersengebieden die visuele informatie verwerken.

Uit onderzoek blijkt dat er een vertraging van 15 milliseconden zit tussen de activiteit van de neuronen in de hersenen die een globale beweging waarnemen – in het geval van de illusie dat de hele verzameling van lijnen beweegt – en de neuronen die lokale beweging waarnemen, die er in dit geval niet is.

Het onderzoek is verschenen in *Journal of Neuroscience*.

Bron: Nieuwsbrief NewScientist, 27 februari 2019.

Goed voorbereid naar de Stekkenmarkt

Door Mario de Cooker

Ook dit jaar organiseert onze fuchsiavereniging 't Limburgs Belleke weer een stekkenmarkt, en wel op zaterdag 4 mei bij IVN Stein. We hopen daar weer veel plantjes te verkopen, om zo onze financiële middelen weer goed te kunnen aanvullen.

Om veel plantjes te kunnen verkopen moeten er ook weer veel plantjes worden aangeleverd! En als u die aanlevert voor de verkoop, zorg er dan in elk geval wel voor dat ze vrij van ziektes en aantastingen zijn. Dat is niet altijd even gemakkelijk! Maar we willen toch allemaal graag dat de kopers een goede start maken bij het opkweken van de fuchsia's tot mooie, goedbloeiende planten.

Een aantal van de vaker voorkomende ziektes en aantastingen is ons goed bekend. **Roest** is hier een voorbeeld van, maar dat zal zich zo vroeg in het jaar maar zelden voordoen.

Ook aantasting door **spintmijt** treedt op wat meer uitgebreide schaal meestal pas later in het seizoen op. Bij temperaturen beneden 12°C ligt de ontwikkeling van de spintmijt nagenoeg stil. Maar controleer wel uw planten, zeker de oudere, overwinterde planten.

Want ook in de lente kan de temperatuur in de kas soms al flink oplopen, waardoor spint zich al vrij snel kan ontwikkelen. De spintmijten zijn slechts zo groot als speldenknopjes, maar omdat ze in de winter rood van kleur zijn, kunt u ze daardoor toch goed herkennen.

Foto: InfoTalia.com

Spintmijt in de winter.

Witte vlieg kunt u het hele jaar op de planten aantreffen. 's Winters in de kas zult u er bij lagere temperaturen weinig last van hebben omdat ze zich het prettigst voelen bij temperaturen boven 20°C. Maar zeker als u een aantal planten met blad in de kas heeft staan zullen er altijd wel een paar de kou overleven. En als u stekken neemt en die op warmte opkweekt, kunnen er

zich al snel wat meer witte vliegjes in de stekken nestelen, en zich daar razendsnel vermeerderen. Gelukkig zijn ze gemakkelijk te herkennen. Een goede controle van de plantjes kan al veel ellende voorkomen. De aantasting begint meestal op enkele blaadjes, aan de onderkant van de plant. U ziet dan soms een paar witte vliegjes, die u goed kunt wegwrijven. Ook als ze zich vermeerderen zijn de eitjes en de larven goed herkenbaar. Het beste is dan om die blaadjes af te plukken en weg te gooien. U hebt dan al een groot deel van de ellende opgelost. Het vraagt natuurlijk wel wat discipline, u moet alle plantjes zeer regelmatig een voor een

Foto: Mario de Cooker

Witte vlieg (eitjes en larven) op de onderkant van een fuchsiablاد.

controleren. Maar goed, de meesten van onze leden zijn 'pensionado', en het voordeel daarvan is dat er wat meer tijd beschikbaar is om dit soort karweitjes uit te voeren.

Dan nog een aantasting, die echter wat minder bekend is: de **begoniamijt**. Daar liep ik vorig jaar voor het eerst tegenaan bij het opkweken van mijn chilipepers. Een van de plantjes (zie de foto op pag. 4) had een bladaantasting die leek op een virusinfectie. Nu is dat beeld voor mij niet onbekend. Bij het veredelen van fuchsia's gaat er genetisch nog wel eens wat fout, en het resultaat daar-

van is dan soms de productie van een weinig levenskrachtig plantje met blaadjes die aangetast lijken door een virus (maar dat dus niet zijn). Dit soort verschijnselen is daarom voor mij niet iets om je gelijk ongerust over te maken. Omdat ik dit echter bij mijn chilipepers nog nooit eerder had waargenomen heb ik de vraag aan 'Groei en Bloei' voorgelegd, echter geen antwoord gekregen. Enig googelen op aantasting bij pepers maakt dan toch al snel duidelijk dat de aantasting zeer waarschijnlijk veroorzaakt wordt door de begoniamijt (*Polyphagotarsonemus latus*). Meer informatie over de begoniamijt vindt u in het tekstblok hiernaast (bron: Groen Kennisnet wiki). Gewapend met deze kennis ga je natuurlijk ook met andere ogen naar de jonge fuchsiaplanten kijken! En inderdaad, er bleken enkele plantjes besmet te zijn met de begoniamijt. Gelukkig is deze aantasting gemakkelijk en goed aan te pakken.

Waarom duikt zo'n relatief onbekende aantasting nu plotsklaps in enkele plantjes op? Dat komt bij de chilipepers niet door het zaaien zelf, dus er moet ergers een infectie vanuit de omgeving geweest zijn. Dat kan op veel manieren gebeuren. De mijt kan afkomstig zijn van plantjes die van fuchsiavrienden zijn gekregen, of gekocht op een plantenmarkt. Hij kan afkomstig zijn uit naburige tuinen of uit een tuin waar een bezoek aan is gebracht. Hij kan zelfs afkomstig zijn van aangekochte plantjes uit een tuincentrum of een kwekerij. Daar vindt tegenwoordig vaak biologische bestrijding plaats, wat betekent dat er altijd een evenwicht zal bestaan tussen aantasting en bestrijder. Een hele hoop mogelijkheden dus. Wees daarom altijd alert op dit soort verschijnselen!

Foto: Mario de Cooker

Chilipeper, aangetast door de begoniamijt.

Begoniamijt

Herkenning

De begoniamijt heeft een grote waardplantenreeks en komt wereldwijd voor. Sierteeltgewassen waarin de mijt voorkomt zijn begonia, chrysant, gerbera, cyclamen en bouvardia. Ook op groentegewassen, bijvoorbeeld paprika en aubergine, kan de mijt voorkomen.

Het is een kleine mijt, en daardoor moeilijk in een gewas te vinden. Ze tasten bij voorkeur jong zich nog ontwikkelend weefsel aan, zoals de groeipunten, jonge bladeren en bloemknoppen. Tijdens het zuigen aan de planten scheiden de mijten toxische stoffen af die groeiwijkingen veroorzaken. De schade aan gewassen doet denken aan de schade van virussen. Koppen van planten raken misvormd, bladeren krullen om en worden dof, bloemen verdorren. Bij een ernstige aantasting kan een heel groeipunt afsterven, de plant stopt met groeien en gaat uiteindelijk dood.

Op bloemen ontstaan verkleuringen. Bij ernstige aantastingen worden de meeldraden zwart.

De mijten

zijn te vinden aan de onderkant van jonge, nog niet geheel uitgeholde bladeren, waar ze zich schuilhouden tussen de beharing. Maar ook in bloemknoppen, groeipunten en onder kelkslippen komen ze voor. Allemaal plaatsen waar de luchtvochtigheid relatief hoog is.

De oudere bladeren zijn meestal vrij van mijten.

Maatregelen

De levenscyclus van ei tot volwassen mijt duurt 4 tot 6 dagen. Daarbij doorlopen de mijten 4 stadia: ei-, larve-, nymfe- en volwassenstadium. De volwassen vrouwtjes zijn 0,2 mm groot en lichtgeel tot groen van kleur. Het mannetje is kleiner en beweegt zich sneller dan het vrouwtje.

Voor de ontwikkeling van de populatie is een luchtvochtigheid nodig van 75 tot 90% en een temperatuur van 20°C. Bij lage luchtvochtigheden en temperaturen boven de 30°C is de overleving van eieren en nymfen gering. Buiten de kas kunnen begoniamijten niet overwinteren. De vrouwtjes leven ongeveer 10 dagen in de zomer en 30 dagen onder meer winterse omstandigheden. Afhankelijk van het seizoen worden per dag 1 tot 7 eieren afgezet. De mijten kunnen geen grote afstanden overbruggen en zijn voor het infecteren van een gewas afhankelijk van de hulp van andere insecten, bijvoorbeeld wittevlies en luchtbeweging in de kas (de wind). Ook worden de mijten verplaatst door menselijke activiteiten (gewaswerkzaamheden) in een kas. Binnen een plant zorgen vooral de mannetjes voor de verspreiding naar de jongere delen. Om er verzekerd van te zijn dat ze een paringspartner hebben dragen de mannetjes vrouwelijke poppen mee op hun rug. Op deze manier helpen ze mee aan de verspreiding.

Nieuwjaarsbijeenkomst Bellekes

Door Mario de Cooker

Foto's: Erik Boers

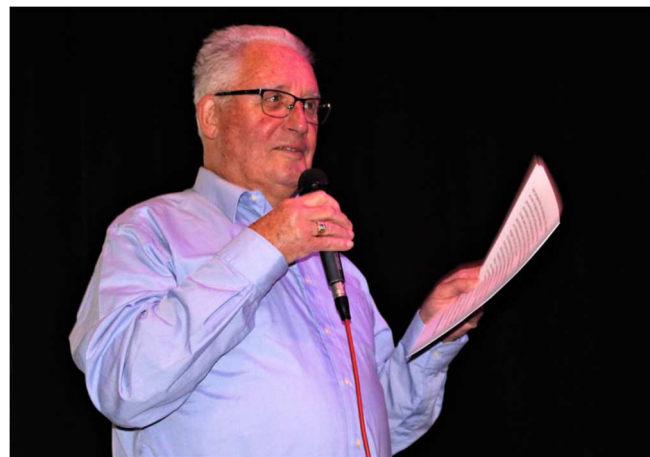
Op zaterdag 5 januari hebben we in onze nieuwjaarsbijeenkomst de aftrap gegeven voor het nieuwe fuchsiasseizoen. De opkomst was ook dit jaar weer overweldigend. Op enkele afzeggingen na vanwege andere verplichtingen of ziekte mochten we bijna ons volledige ledenbestand verwelkomen!

Na een welkomstwoord door onze voorzitter konden we genieten van een lekker stuk echte Limburgse vlaai met koffie. Ook gedurende de rest van de middag werd de inwendige mens niet vergeten. Verschillende malen werden er diverse snacks en drankjes rondgedeeld. De leden lieten het zich goed smaken!

De verdere invulling van de middag bestond weer, zoals inmiddels wel een traditie genoemd mag worden, voor een groot gedeelte uit een aantal diafilmmpjes van Frans. Het is voor Frans altijd weer een fors karwij om alles van het afgelopen jaar op rij te zetten, maar het resultaat is dan ook meer dan de moeite waard!

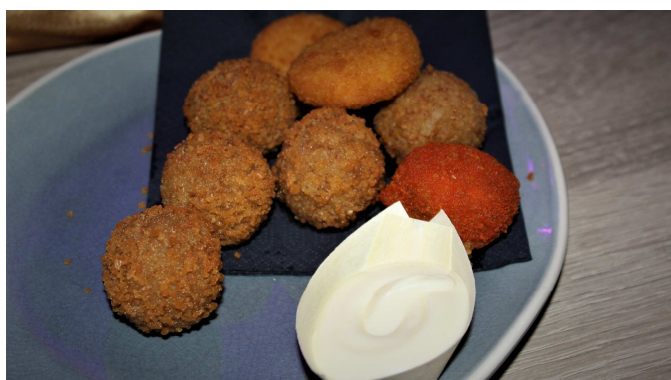
Dat ziet er uitnodigend uit!

“Geweldig om jullie hier bij het begin van het nieuwe jaar weer allemaal te mogen begroeten!”

Het jaaroverzicht wordt door Frans verzorgd.

Veel waardering voor de presentaties.

Een aantal fuchsiabloemen uit de koude kas, begin januari.

We konden middels de filmpjes terugkijken op de diverse activiteiten van de Bellekes in het afgelopen fuchsijaar zoals Nieuwjaarsbijeenkomst, Jaarvergadering, Stekkenmarkt, Open Tuin, Tuinentocht en Bellentreffen. Als je dat allemaal terugziet, dan merk je weer hoe geweldig het is om als fuchsialiefhebbers een aantal malen per jaar bij elkaar te komen om samen van de fuchsia's (en ook andere planten!) te genieten.

Dank Frans, het doet ons alweer verlangen naar het nieuwe seizoen.

Door Mario werd op deze nieuwjaarsbijeenkomst nog een korte presentatie verzorgd over een aantal ontwikkelen op fuchsia gebied.

We kijken reikhalzend uit naar het nieuwe fuchsiasseizoen, en hopen dat we nog vaak samen van de bloemen kunnen genieten!

Bij het afscheid nog een herinnering voor de jaarvergadering.

Frans had nog een verrassing in petto voor de andere bestuursleden.

Limburg, Nederland en de rest van de wereld, 90 jaar geleden.

Mario de Cooker

Vorig jaar zijn ons, op hoge leeftijd, twee dierbare leden ontvallen, Joan Aarts en Jérôme Poncelet. De wereld zag er, toen zij ter wereld kwamen: zo'n 90 jaar geleden, totaal anders uit dan nu.

Hoe anders? Dat willen wij u laten zien aan de hand van wat op dat moment in **De Katholieke Illustratie** als belangwekkende, illustratieve, grappige en ontroerende informatie aan de lezers werd gepresenteerd. En ja, er was ook altijd flink wat ruimte voor vele, zeer melige cartoons!

De Katholieke Illustratie was een Nederlands geïllustreerd weekblad voor katholiek Nederland. Het was gedurende 101 jaar (1867-1967) een veelgelezen en alleen daardoor al invloedrijk familieblad. Mijn grootouders van moederskant waren er jarenlang op geabonneerd, en ze hebben vele jaargangen trouw laten inbinden. Alle bewaarde jaargangen staan in een grote rij (2 meter, ongeveer 30.000 pagina's) in een van mijn boekenkasten. Het vormt een schier onuitputtelijke en vermakelijke bron van informatie over vele jaren.

Ik neem u mee, we maken een reisje door de tijd. We gaan terug naar het eerste kwartaal van 1929, dus precies 90 jaar geleden.

De winter was in de voorafgaande maand december al ingevallen. Het werd uiteindelijk begin 1929 een echte ouderwetse winter met veel sneeuw en ijs in heel Europa. De winter was zelfs zo streng dat niet enkel de Zuiderzee, maar ook de Waddenzee helemaal bevroren was.

Het kon dan ook niet uitblijven: Op 12 februari werd er een Elfstedentocht gehouden.

ABONNEMENTSPRIJS 12½ CT. PER WEEK OF f 1.62½ PER KWARTAAL. - FRANCO PER POST f 3.55 PER HALF JAAR. KOLONIËN f 7.65 PER JAAR. OP LUXE PAPIER 20 CT. PER NUMMER. - BUREAUX VAN REDACTIE EN ADMINISTR.: NASSAULAAN 49, HAARLEM. BIJKANTOOR TE AMSTERDAM: SINGEL 287. TEL. 34587

ALLE ABONNÉ'S ZIJN. OOK ZONDER POLIS. GRATIS VERZEKERD TEGEN DE GELDELIJKE GEVOLGEN VAN ONGELUKKEN (f 2000. f 600. f 300). ONDER DE OP AANVRAAG VOOR IEDEREN ABONNÉ GRATIS VERKRIJGBARE VERZEKERINGSVOORWAARDEN

Met z'n zessen aan den zwier. Foto genomen op de banen van de Rotterdamsche IJssclub.

Buiten was het koud, maar binnen was het behaaglijk bij de kolenkachel. Pantoffels aan, de pijp in de mond, en rustig de krant of De Katholieke Illustratie doornemen. Je kwam zo nog eens wat aardige nieuwtjes tegen. Je kon natuurlijk ook naar de radio luisteren, in het katholieke Limburg bij voorkeur naar de KRO.

VLAAMSCH BINNENHUISJE

DE BEFAAMDE ELFSTEDENTOCHT, die sinds jaren niet is gehouden, werd vorige week onder groote belangstelling verreden. De deelneming was dezen keer bijzonder groot, zooals men op onderstaande foto ziet. De start vond plaats 's morgens om 5 uur vanaf de Klanderij te Leeuwarden. Hierboven: de winnaar van den elfstedentocht, de heer G. Leemberg uit Leeuwarden, passeert het dorp Woudsend.

Radio-Programma K. R. O.

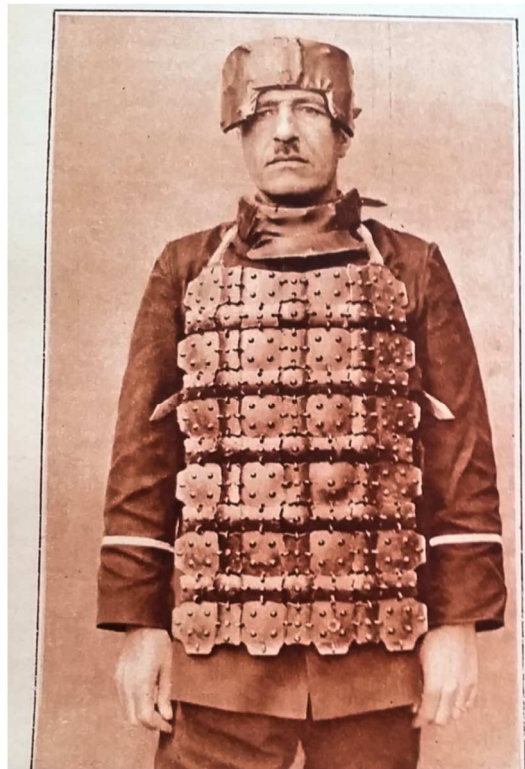
(Meermalen heeft een aantal abonné's er bij ons op aangedrongen, dat wij het radioprogramma zouden publiceren. Lang hebben wij dien aandrang weerstaan, omdat dergelijke berichtgeving eigenlijk niet op onzen weg ligt, in een illustratie niet bepaald fraai aandoet en reeds na één week alle waarde heeft verloren. Ten slotte zijn we gezwicht en zullen wekelijks het programma van den Katholieken Radio Omroep vermelden. Verder kunnen wij met het oog op onze plaatsruimte niet gaan. Wie het volledige officieele programma wenscht, abonneere zich op den Kath. Radiogids. — Redactie).

ZONDAG 20 JANUARI 1929

Golf lengte 340.9 M. Na 6 uur en tijdens de Hoogmis 1852 M. — 10.30—12.00 Uitzending van de Hoogmis uit de parochiekerk v. d. H. Petrus te Gulpen (L). Het zangkoor „St. Gregorius” zal uitvoeren de bekroond

Het was een tijd van grote veranderingen en modernisering. De lezers werden voorgelicht over allerlei moderne snufjes en indrukwekkende ontwikkelingen.

Ook onze kijk op de wereld kon overigens wel enige aanpassing en ontwikkeling gebruiken!

EEN HARNAS VOOR AGENTEN

DE WERKMAN DER TOEKOMST

Hoe men zich op de tentoonstelling ter vermindering van ongevallen, welke momenteel te Berlijn gehouden wordt, een volkomen tegen ongelukken beschermde arbeider voorstelt.

EEN NIEUW MODEL STRATENVEEGMACHINE IN NEURENBERG

Het werktuig vertoont veel overeenkomst met een tank.

Een aardig kereltje, maar jammer genoeg nog ongedoopt.

Glück auf!

In het eerste kwartaal van 1929 werd ook een speciaal Limburgnummer gemaakt. Met mooie foto's en veel weetjes over deze speciale provincie. De hoogste wereldlijke gezagsdrager was op dat moment MR. E.O.J.M. Baron van Hövel tot Westerflier, Commissaris der Koningin in de provincie Limburg. Diens kleinzoon woont op dit moment in kasteel 't Goedje in Ohé en Laak.

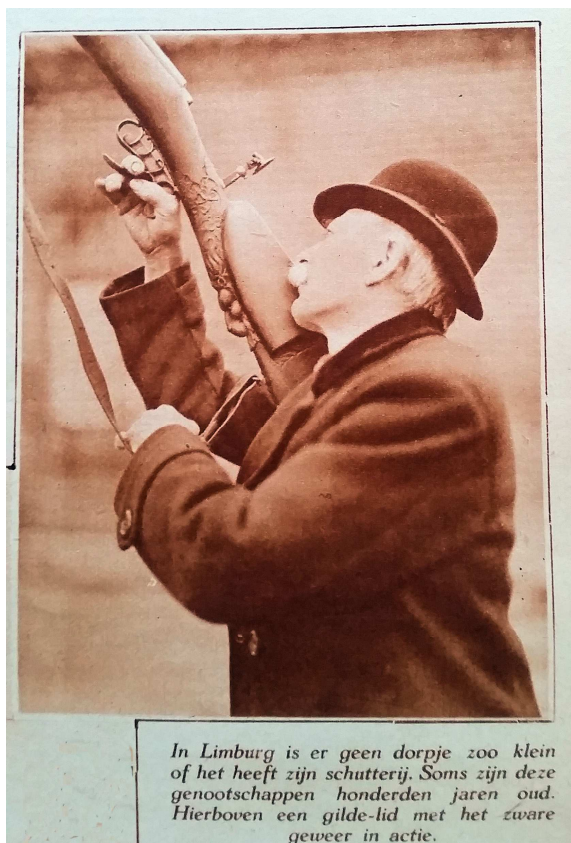

Het is 'n sympathieke gedachte van de Katholieke Illustratie afzonderlijke nummers te wijden aan de verschillende provincies van ons vaderland. En zoo krijgt nu ook Limburg, onze provincie, 'n beurt.

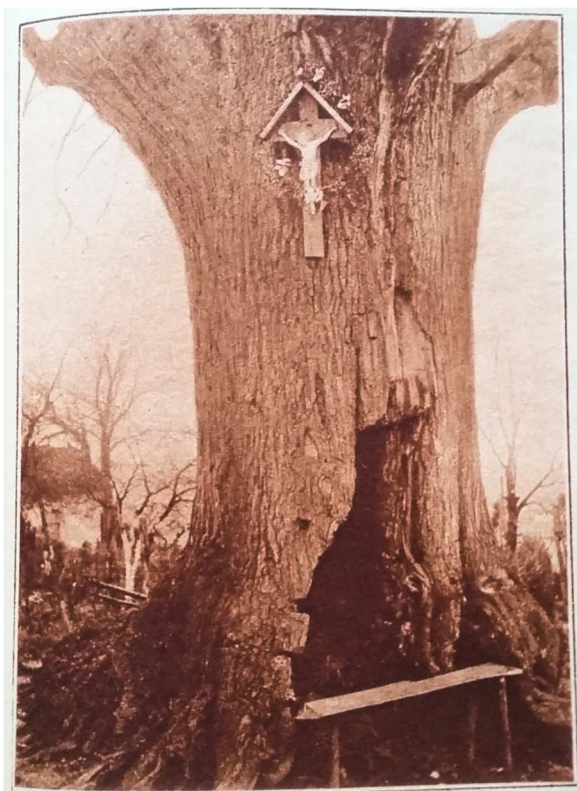
Het heeft weleens den schijn, of in het Noorden, in het Haagje en in Amsterdam en Rotterdam, het aanhangsel, dat Limburg heet, niet heelemaal meetelt. Toch is dat verlengstuk, soms niet onaardig de staart van Nederland genoemd, een afzonderlijke kiek ten volle waard. Juist door z'n eigenaardige ligging, ingeklemd tusschen twee buurstaten, vertoont Limburg andere trekken dan de overige provinciën van ons vaderland.

Groot was het veld dat braak lag, maar overal sloeg men de hand aan den ploeg, van Mook tot Eijsden. Met idealisme en practischen zin waren de leiders gewapend.

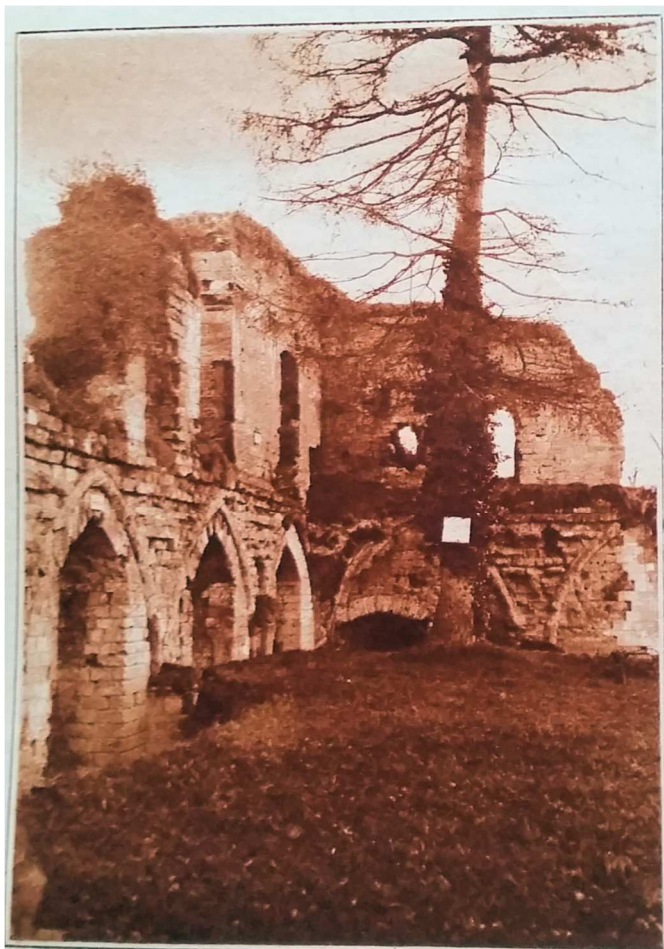
„Een groote zaak beminnen
Gelooven en beginnen,
Volharden kloek van zinnen
Verwint het al.”

In Limburg is er geen dorpje zoo klein of het heeft zijn schutterij. Soms zijn deze genootschappen honderden jaren oud. Hierboven een gilde-lid met het zware geweer in actie.

Een Lieve-Heerenboom te Holset (Vaals)

De ruïnes van het kasteel Valkenburg

Er werd in dit nummer veel aandacht besteed aan het Limburgs!

gebra...
Wat wonder dus, dat het Maastrichtsch is geworden eene zoo kleurrijke, maar vooral zoo kleurgevoelige taal. Zoo sterk doet zich dit verschijnsel voor, dat reeds een klein verschil in de kleur eener vokaal de beteekenis van een woord geheel doet veranderen :

kenneke (kannetje)	kènneke (1) (kindje)
sjelle (schelden)	sjèlle (schillen)
stop (stop, kurk)	stóp (2) (stoep)
et kos (het kost)	et kós (het kon)

Nog sterker komt die kleurgevoeligheid naar voren bij behoud van de kleur der vokaal, doch wijziging slechts van het accent naar den sleптоon :

gewone uitspraak :	sleптоon :
keel (keel, kiel)	kee'l (3) (kerel)
speule (spoelen)	speu'le (spelen)
liene (leenen)	lie'ne (linnen)
broed (brood)	broe'd (bruid)
kloester (kloost)	kloe'ster (hangslot)
hoof (hoef)	hoo'f (tuin)
douf (duif)	dou'f (doof)
sjijf (schijf)	sjij'f (scheef)

Merkwaardig is, dat...
aldus genoemd worden.

Zoo begrijpen wij, Limburgers, onze verhouding tot het overige Nederland : goede, trouwe vaderlanders te zijn en te blijven en in dit opzicht voor niemand onder te doen, doch daarnaast en tegelijkertijd Limburgers te blijven, zooals onze voorvaders dit waren en wij nu nog zijn.

Voorop zij gesteld, dat het Maastrichtsch is van Nederlandschen stam ; de kern er van is middelnederlandsch. En nu verdient het terstond vermelding, dat ook in het thans nog gesproken Maastrichtsch tal van middelnederlandsche woorden voorkomen, die men in de algemeene landstaal tevergeefs zou zoeken, b.v. :

Maastrichtsch:	Middelnederlandsch:	Beteekenis:
asseraoj	asscherade	haardafval
beize	bisen	wild rondloopen (van vee in de weide)
gieduip	geedoop	nooddoop
monke	monken	pruilen
sjebbetig	schebbig	haveloos
sjravele	schravelen	met de pooten in den grond wroeten
tapere	taperen	spartelen, stommelen, in verzoeking brengen
transeneere	transeneren	kwellen, plagen

Juffrouw Prik : „Ja, m'n goeie mensch, ik ga van dokter veranderen. Hij is heelemaal niet met z'n gedachten bij z'n werk. Mot je verbeelden : toen ie me de pols voelde, keek ie waaratje! meteen op z'n horloge, hoe laat 't was !" (London Opinion)

Kolibrievlinders overwinteren in Nederland

Bron: Ineke Radstaat van de Vlinderstichting in de Nieuwsbrief van Nature Today, 21 februari 2019

Foto's: Kars Veling; Kim Huskens

In het vorige Belleke hebben we ons de vraag gesteld of de kolibrievlinders overwinteren in Nederland. Het antwoord is: dat doen ze inderdaad.

In de eerste weken van februari kreeg De Vlinderstichting verschillende meldingen van kolibrievlinders binnen. Dat is erg bijzonder: normaal gesproken zijn deze vlinders nu niet hier. Ze overwinteren in Zuid-Europa en komen pas in het voorjaar naar Nederland. Dat lijkt nu te veranderen: er zijn steeds meer kolibrievlinders die het erop wagen en proberen hier te overwinteren.

Tijdens zachte winters kunnen kolibrievlinders ook hier overleven. Een beetje vorst kunnen ze wel hebben, maar als er nachten komen waarin het kwik tot een graad of tien onder nul komt, dan zullen ze dat waarschijnlijk niet overleven.

Kolibrievlinders in januari/februari 2019

Meldingen van de kolibrievlinder in 2019. Overall in het land worden meldingen gedaan. (Bron: NDFF/De Vlinderstichting).

Stekkenmarkt op zaterdag 4 mei 2019

Op zaterdag 4 mei vindt weer onze jaarlijkse Stekkenmarkt plaats, en wel van 09.30-12.00 uur bij IVN in Stein.

Aanvoer van stekken op zaterdagochtend van 08.30-09.30 uur.

Zoal elk jaar is dit weer een mooie gelegenheid om uw assortiment fuchsia's aan te vullen. Naar verwachting zullen we ook dit jaar weer 300 à 400 stekken voor de verkoop beschikbaar hebben. We zullen slechts op beperkte schaal reclame maken voor onze stekkenmarkt. Maar maak het in elk geval bekend bij familie, vrienden en bekenden,

want er is bij onze stekken zoals altijd weer voor iedereen wel wat interessants te vinden. En met uw goede raad weten ze zeker de juiste keuzes te maken voor een fleurig fuchsiaseizoen.

Zorg er wel voor dat de door u aangeleverde stekken vrij zijn van aantastingen zoals witte vlieg, spint en roest. Want u weet: een goed begin is het halve werk, en dat geldt zeker ook voor onze fuchsia's.

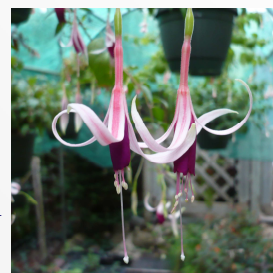
En de stekken die niet verkocht worden zal Jo v.d. Schoor weer verzorgen en samen met IVN in een later stadium aan de man brengen!

Fuchsia ICY TEARS

Omdat de ruimte om alle stekken voor de stekkenmarkt tegelijkertijd op te kweken niet altijd beschikbaar is, zullen stekken van de nieuwe introductie ICY TEARS (De Cooker, 2019) meegebracht worden naar de jaarvergadering op zaterdag 23 maart. In totaal zijn 65 stekken gereserveerd!

De plantjes kosten 1 euro per stuk. U krijgt allemaal vooraf bericht hoeveel stekken u zelf gereserveerd hebt. Als u dan probeert om met gepast geld af te rekenen kunnen we alles vlotjes afhandelen.

En de opbrengst? Die komt natuurlijk volledig ten goede aan de clubkas!

Op zoek naar nieuwe paarse triphylla's

Mario de Cooker

Deel 2-a: De eerste zaailingen uit verschillende projecten.

Introductie

In het vorige Belleke (december 2018) hebben we een aantal bestaande paarse triphylla's de revue laten passeren. We vervolgen nu met de beschrijving van een aantal projecten om het assortiment aan paarse triphylla's uit te breiden. Doel is om door het maken van kruisingen tussen verschillende species, cultivars en niet uitgebrachte zaailingen, nieuwe vormen en kleurstellingen te creëren.

In het volgende Belleke (juni 2019) verschijnt Deel 2-b van de zoektocht naar nieuwe paarse triphylla's, waarin nog een aantal andere projecten voor het maken van paarse triphylla's beschreven zullen worden.

Nieuwe paarse triphylla's op basis van zaailing I 89-04-02

Zowel de fuchsiaveredelaar Hans van Aspert als ikzelf hebben frequent gebruik gemaakt (en doen dat bij tijd en wijle nog steeds) van zaailing I 89-04-02 om paarse triphylla's te maken. Vaal leveren deze kruisingen mooie bloemen op. Over het algemeen echter is de groei van deze planten niet geweldig, wat wel vaker voorkomt bij kruisingen met planten die eigenschappen van *F. excorticata*, *F. perscandens* of *F. x colensoi* (= *F. excorticata* x *F. perscandens*, een natuurlijke hybride) in de genen hebben.

Hieronder een aantal representatieve voorbeelden van zaailingen die via deze route verkregen zijn.

N 12-14 (De Cooker, 2014) = I 89-04-02 x *F. triphylla* PB7760#6. De zaailing heeft een bloem met een goede triphyllavorm, een goed wortelgestel en redelijk groei-eigenschappen. De kwaliteit van het blad gaat echter 's zomers sterk achteruit, waardoor deze zaailing niet in aanmerking komt om uitgebracht te worden.

HvA 12-05-02 (Van Aspert, 2012) = I 89-04-02 x *F. triphylla* PB7760#7. Zeer fraaie bloem, maar een slechte groei. Is na enkele jaren verloren gegaan. Foto's van de HvA-planten vindt u op pagina 14.

HvA 15-13-01 (Van Aspert, 2015) = 'Göttingen' x I 89-04-02. Groeit vrij langzaam, goede vertakking, is enigszins vruchtbaar.

De artikelen in 't Belleke over de zoektocht naar nieuwe paarse triphylla's zijn gebaseerd op een aantal artikelen die eerder zijn gepubliceerd (of deels nog moeten verschijnen) in The Fuchsia Breeders Initiative. Sommige onderdelen zullen daarbij enigszins worden herschreven. Voor de oorspronkelijke artikelen wordt verwezen naar de uitgaven Nr. 12 (december 2018) en Nr. 13 (juli 2019) van The Fuchsia Breeders Initiative, eventueel nog aangevuld met volgartikelen.

F. I 89-04-02

F. N 12-14

F. N 12-14

HvA 16-17-22 (Van Aspert, 2016) = I 89-04-02 x *F. boliviana* var. *typica*. Geen echte triphylla, de bloem heeft echter wel een uitstekende triphyllavorm en een interessante kleur. Redelijke groei, slecht vertakkend. Is jammer genoeg in de zeer hete zomer van 2018 verloren gegaan.

Op basis van de resultaten van deze kruisingen kan geconcludeerd worden dat zaailing I 89-04-02 duidelijk potentie heeft voor het maken van bloemen met een goede triphyllavorm en een fraaie paarse kleur. De groei van deze planten is echter vaak zeer matig. De beste aanpak bij gebruik van I 89-04-02 lijkt dan ook om te starten met het maken van kruisingen met sterke, niet-triphylla cultivars, om vervolgens de gewenste triphyllavorm in te kruisen.

Nieuwe paarse triphylla's op basis van zaailing N 05-23

Zaailing N 05-23 (De Cooker, 2005) is ontstaan uit de kruising I 89-04-02 x 'Delicate White'. De plant heeft geen spectaculaire bloem, maar is wel uitstekend vruchtbaar, als vader en als moeder. Bij gebruik als moeder heeft N 05-23 de neiging om nageslacht te produceren met veel eigenschappen van de vader in het fenotype. Door de invloed van 'Delicate White' in de afkomst kan N 05-23 ook wit nageslacht leveren, maar de zaailing geeft ook vaak en gemakkelijk de paarse kleur door aan de nakomelingen.

Enkele voorbeelden van paarse zaailingen afkomstig uit N 05-23 worden hieronder besproken. Daarbij was het maken van N 11-05 (geen foto) en N 14-10 bedoeld om genetische variabiliteit te creëren met instandhouding van de goede groei en paarse kleur, en een eerste aanzet te geven om de triphyllavorm te verkrijgen.

De zaailingen N 05-23, N 11-05 en N14-10 produceren alle blauw stuifmeel.

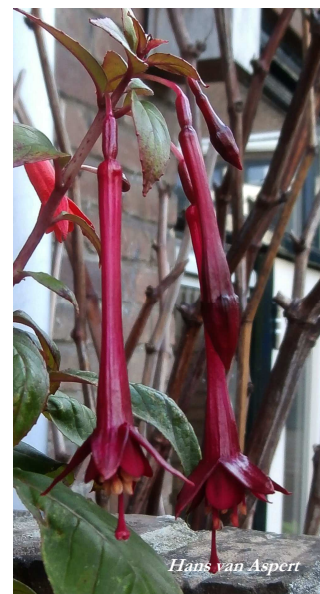
N 11-05 (De Cooker, 2011) = N 05-23 x 'Grasmere'. Uitstekende vruchtbaarheid en goede groei. Heeft potentie om paarse triphylla's te maken (hierover meer in het Belleke van juni 2019).

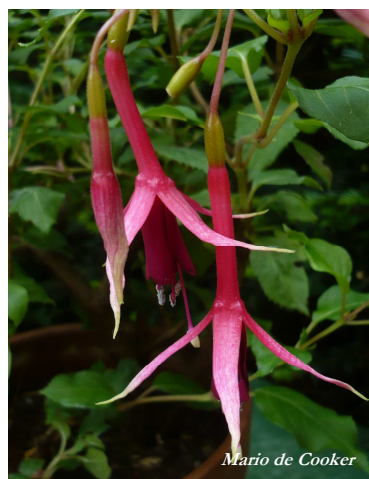
F. HvA 12-05-02

F. HvA 15-13-01

F. HvA 16-17-22

F. N 14-10

F. N 05-23

N 14-10 (De Cooker, 2014) = N 11-05 x ('Papy René' x Papy René). Deze zaailing lijkt op N 11-05, maar heeft een grotere bloem en een langere tubus. Is zeer vruchtbaar en vertoont een goede groei.

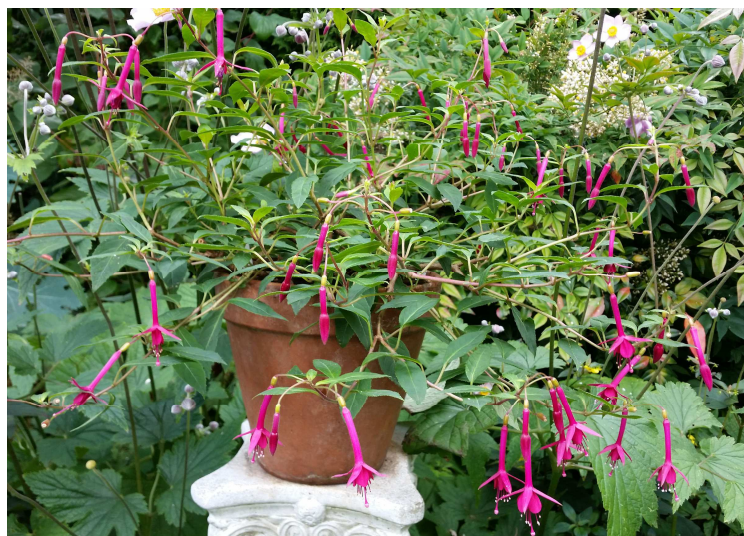
N 13-06 (De Cooker, 2013) = N 05-23 x *F. triphylla* PB7760#6. Deze triphylla hybride heeft een fraaie vorm en kleur, en combineert dit met een goede groei. Het is echter geen rijke bloeier en produceert geen stuifmeel. In kruisingen met *F. fulgens* worden zaailingen met een goede paarse kleur en triphylla-vorm verkregen. De bloei van deze zaailingen is echter matig. Zo af en toe wordt N 13-06 nog steeds gebruikt om mee te kruisen, zij het met geringe prioriteit omdat het door de geringe vruchtbaarheid best een doodlopende weg zou kunnen zijn. N 11-05 en N14-10 lijken meer potentie te hebben om interessant nageslacht te leveren, incidenteel zelfs met fraaie bruine tinten.

Nieuwe paarse triphylla's op basis van zaailing N 01-02 en de species *F. juntasensis*.

Zaailing N 01-02 is totaal onverwacht ontstaan uit de kruising N 91-16 (= 'Checkerboard' x 'Machu Picchu') x *F. juntasensis*. Uiterlijk lijkt deze zaailing, die meestal 1 tot 4 sepalen heeft, sterk op *F. juntasensis* (die zelf geen kroon heeft), en ook de hoeveelheid DNA in de celkern (het 2C DNA zoals gemeten door middel van flowcytometrie) komt overeen met dat van *F. juntasensis*. Het lijkt daarom niet onwaarschijnlijk dat bij de kruising het volledige N 91-16 genoom is afgestoten zoals dat ook bij andere plantengeslachten wel eens voorkomt. Het resultaat is dan in dit geval een zaailing met een *F. juntasensis* genoom in een N 91-16 mitochondriale DNA-omgeving.

Zaailing N 01-02 is als vader en als moeder redelijk vruchtbaar (zij het in mindere mate dan *F. juntasensis*) en wordt incidenteel gebruikt voor het maken van paarse triphylla's met lila kleurnuances. Over het algemeen is de kroon van de bloemen in het nageslacht kleiner dan wanneer *F. juntasensis* gebruikt wordt bij de kruisingen. .

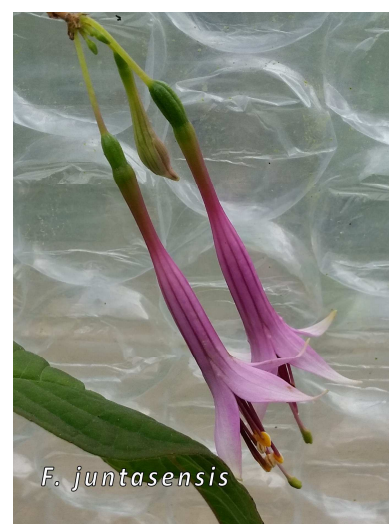
Een voorbeeld van zo'n zaailing is N 16-51 = ('Göttingen' x 'Our Ted') x N 01-02. Jammer genoeg

F. N 13-06

F. N 01-02

F. juntasensis

F. N 16-51

Foto's op deze pagina: Mario de Cooker

is deze zaailing om onduidelijke redenen verloren gegaan.

Enkele voorbeelden van de uitkomst van succesvolle kruisingen met *F. juntasensis* als vader zijn N 16-47 and N 16-48, beide ontstaan uit de kruising N 12-24 x *F. juntasensis*. Zaailing N 12-24 zelf is ontstaan uit de kruising 'Strike The Viol' x (('Göttingen' x 'Our Ted') x ('Göttingen' x 'Our Ted')). Belangrijkste verschil tussen N 16-47 and N 16-48 zijn de groei-eigenschappen; N 16-47 is een slappe plant, N 16-48 is stijf opgaand. Beide zijn ze redelijk vruchtbaar, maar omdat ze bloeien in de winterperiode kunnen ze vaak niet op elk gewenst moment voor kruisingen gebruikt worden. Het blijft echter interessant om te trachten de lila-paarse kleur over te dragen op een nageslacht dat ook 's zomers wil bloeien.

(wordt vervolgd)

F. N 16-47

F. N 16-48

Jaarvergadering 2019

De **jaarvergadering 2019** van Fuchsiavereniging Limburgs Belleke vindt plaats:

Datum: zaterdag 23 maart 2019

Tijd: 14.00 – 17.00 uur

Plaats: Zalencentrum Kerensheide, Schineksstraat 11, 6171 AM Stein

Agenda

1. Opening door de voorzitter, mededelingen en vaststellen van de agenda.
2. Presentatie door dhr. Jef Boosten van IVN Valkenburg aan de Geul.

De presentatie van Jef draagt als titel: **Insecten, belangrijk voor de mensheid!**

In deze lezing, die ongeveer tweemaal 40 minuten zal duren, zal Jef ons van alles vertellen over de evolutie en de diversiteit van de insecten, en het belang van insecten voor de mensheid. Er is momenteel veel te doen over insecten, en de actuele situatie wordt natuurlijk ook behandeld.

Om ongeveer 14.45 uur: korte pauze.

Om ongeveer 15.40 uur: pauze met verkoop van loten voor de tombola. We zorgen weer voor vele mooie prijzen, maar ook inbreng van prijzen door de leden wordt zeer gewaardeerd!

Om ongeveer 16.00 uur: start officiële gedeelte van de vergadering.

3. Post in/uit.
4. Vaststellen notulen van de vorige jaarvergadering op 3 maart 2018.

5. Vaststellen van de notulen van de ledenbijeenkomst op 20 oktober 2018.
6. Jaarverslag van het bestuur van Fuchsiavereniging Limburgs Belleke.
7. Financieel verslag van het bestuur.
8. Verslag Kascommissie.
9. Dechargering van het bestuur voor het in 2018 gevoerde financiële beleid.
10. Samenstelling Kascommissie 2020.
11. Stekkenverkoop op zaterdag 4 mei 2019 bij IVN Stein.
12. Overige activiteiten 2019: Tuinentocht, Open Tuinen, Bellentreffen
13. Begroting 2019.
- Om ongeveer 16.40 uur: Tombola met vele mooie prijzen.
14. Rondvraag.
15. Sluiting van de vergadering door de voorzitter.

Foto: Jef Boosten

Populierhaantje

Vraag het aan Babs Bellefleur

Bij Babs Bellefleur kunt u al uw vragen kwijt waar u nergens anders mee terecht kunt. Babs denkt met u mee en geeft u deskundig advies over alles waar u mee worstelt. De redactie is echter nadrukkelijk *niet* verantwoordelijk voor de mening en welgemeende adviezen van Babs.

Beste fuchsiavrienden,

Hier ben ik alweer, griezelig hoe snel de tijd gaat. Wat was de nieuwjaarsbijeenkomst gezellig hè, en heel verrassend, wat was er veel te eten. Dit was de eerste keer dat ik met een volle maag naar huis ben gegaan. Toch maar goed dat ik me er dit keer zelf mee bemoeid heb, door Tommie op te bellen om te zeggen dat hij de bestelling van Sonja met drie moest vermenigvuldigen. En hebben jullie gezien wat ik van Frans gekregen heb, een hele grote doos met koekjes, wat dat betreft, moet ik toch zeggen dat Frans met voorsprong de beste is van die drie van achter de tafel. Je gelooft toch niet dat die andere twee ooit op het idee zouden komen om een geste voor mij mee te nemen. Ben je gek, die vinden zichzelf veel te belangrijk. Maar nu ik het toch over

Frans heb, wat erg hè, wat onze voorzitter is overkomen in zijn vakantie. Zijn enkel gebroken, ik heb toch zoveel compassie met hem, het zal je maar gebeuren. Ik heb meteen besloten om hem te gaan troosten en ben naar Lanzarote gegaan. Jullie begrijpen wel dat Frans dat geweldig vond. We hebben een rollator- scootmobiel -wedstrijd

gehouden, dat was gaaf joh, we hebben echt dikke pret gehad.

Natuurlijk heb ik Frans wel laten winnen!!

Bij thuiskomst bleek Sonja hartstikke ja-
loers te zijn dat alle aandacht naar
Frans ging. Wat doet madam, ze valt,
zogenaamd over een hondenspeeltje, en
uiteraard krijg ik de schuld. Ik zat ge-
zellig bij Mario, die zat lekkere nootjes te
eten, en ik zat uiteraard te schooiën.

Sonja moest iets uit haar secretaire heb-
ben, en ik vertikte het om opzij te gaan ,

uiteindelijk zat ik daar het eerst, ze loopt maar om. Maar Sonja, lui als ze
is, stapt over mij heen en zag niet dat er een hondenspeeltje op de grond lag,
en ram daar vloog ze door de kamer. Ik zal u het gezeur en gejammer be-
sparen, maar ze had een grote blauwe bult op haar bovenbeen. Zal ik u eens
wat vertellen, ik verdenk Sonja ervan dat ze het met opzet gedaan heeft. Nu

krijgt zij ook aandacht. Maar goed, de blauwe
plek is weg en Frans heeft zijn gips nog, dus heeft
ze het verloren. Ik blijf toch moeite met de mens-
heid houden, ik probeer ze te begrijpen, maar het
lukt me nog niet. Wat Sonja dan weer wel doet, is
een Fuchsia voor Frans haken om hem te troosten.
En ik heb begrepen dat ze ook voor de verloting
aan het haken is.

Zo lieve mensen, dat was het weer. Ik kijk er naar
uit om u allemaal weer te zien op onze jaarverga-
dering.

Tot dan, Babs.

Fuchsiavereniging Limburgs Belleke

De verantwoordelijkheid voor de artikelen in
het Limburgs Belleke ligt volledig bij de auteur.
De redactie behoudt zich het recht voor om, in
overleg met de schrijver, artikelen in te korten of
aan te passen. De inhoud van de artikelen hoeft
nadrukkelijk niet de mening weer te geven van
de redactie. Artikelen kunnen, met vermelding
van bron en auteur, worden overgenomen door
de bij Euro-Fuchsia aangesloten verenigingen.

Voorzitter	Frans Boers Panhuis 33 6305 AR Schin op Geul	Tel.: +31 43 4592156 e-mail: fra.boers@gmail.com
Secretaris:	Mario de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: mario@decooker.nl
Penningmeester:	Sonja de Cooker Graaf de Hompeschstraat 9 6109 AK Ohé en Laak	Tel: +31 475 552227 e-mail: sonjadecooker@home.nl
Webmaster:	Frans Boers	e-mail: fra.boers@gmail.com
Redactie Belleke:	Mario & Sonja de Cooker	e-mail: redactie@decooker.nl
Internet::	www.fuchsiazoeken.nl	e-mail: fra.boers@gmail.com
KvK	65070135	